

**ЕКОЛОГІЯ
ПРАВО ЛЮДИНА**

Верховенство права для захисту довкілля

Новий Порядок проведення громадських слухань щодо проектів містобудівної документації на місцевому рівні

Порівняльний аналіз

Новий Порядок проведення громадських слухань щодо проектів містобудівної документації на місцевому рівні: порівняльний аналіз через призму права громадськості на участь

Прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 р. № 555» від 21 жовтня 2022 р. № 1196 викликало ряд негативних відгуків з боку громадськості. Дійсно, різні версії проекту даної постанови містили певні вади, що було відображено в зауваженнях відповідних ЦОБВ. Зокрема, відповідно до висновку Міністерства юстиції України текст проекту постанови не відповідав вимогам нормопроєктувальної техніки. За результатами проведення антикорупційної експертизи проекту постанови, здійсненої Національним агентством з питань запобігання корупції, проект постанови містив корупційні фактори. Мінекономіки було подано ряд зауважень в частині узгодження тексту проекту постанови із Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності», уточнення переліку документів, що підлягають опублікуванню перед громадським обговоренням, усунення суперечностей в частині складення протоколу громадських слухань, удосконалення системи притягнення до відповідальності за порушення умов порядку.

За даними, доданими до Звіту за результатами проведення громадського обговорення до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 р. № 555», до її тексту було подано понад 50 зауважень/пропозицій від чотирьох адресатів, більшість із яких зазначаються як враховані. Проте офіційний затверджений текст Постанови вже містить інше формулювання та багатьох пропозицій та врахувань не містить.

Враховуючи викладене, з метою встановлення того, наскільки чинний текст Порядку проведення громадських слухань щодо проектів містобудівної документації на місцевому рівні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 р. № 555» від 21 жовтня 2022 р. № 1196 (далі - Порядок) відповідає вимогам законодавчих актів та погіршує умови для участі громадськості в процесі обговорення містобудівної документації місцевого рівня, надаємо наш аналіз у вигляді таблиць.

Порівняльна таблиця Порядку проведення громадських слухань щодо проектів містобудівної документації на місцевому рівні до та після прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 р. № 555» від 21 жовтня 2022 р. № 1196

Текст Порядку, що був чинний до 21.10.2022р.	Текст Порядку в редакції від 21 жовтня 2022 р.	Відповідні положення ЗУ «Про регулювання містобудівної діяльності»
Відповідно до п. 1, цей Порядок визначає механізм проведення громадських слухань щодо врахування громадських інтересів під час розроблення проектів містобудівної документації на місцевому рівні: генеральних планів населених пунктів, планів зонування та детальних планів територій (далі – містобудівна документація).	Згідно до п. 1, Цей Порядок визначає механізм проведення громадських слухань щодо проектів містобудівної документації на місцевому рівні: комплексних планів просторового розвитку територій територіальних громад (далі - комплексні плани), генеральних планів населених пунктів, а також детальних планів територій у	Відповідно до ч. 1 ст. 21, громадському обговоренню підлягають розроблені в установленому законодавством порядку проекти містобудівної документації на місцевому рівні.

	межах та за межами населених пунктів.	
Відповідно до п. 2, проведення громадських слухань щодо врахування громадських інтересів у проектах містобудівної документації здійснюється під час розроблення відповідних проектів містобудівної документації із врахуванням вимог Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку".	Відповідно до п. 2, проведення громадських слухань щодо проектів містобудівної документації на місцевому рівні (далі - громадські слухання) здійснюється в рамках проведення процедури громадського обговорення під час розроблення відповідних проектів містобудівної документації із врахуванням вимог Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку".	Відповідне положення не міститься. Міститься посилання на рішення КМУ: «Склад, зміст, порядок розроблення, проведення громадського обговорення, погодження, внесення змін до програми комплексного відновлення області визначаються Кабінетом Міністрів України» (ч.7 ст. 15 ¹ Закону).
Дефініція відсутня.	Громадські інтереси - потреби та прагнення громадськості, пов'язані із забезпеченням благополуччя, здоров'я, стабільності, безпеки та сталого розвитку, умов для належної реалізації та захисту прав, у тому числі прав власності, та інші потреби, що виникають у зв'язку із розробленням, затвердженням і реалізацією містобудівної документації під час планування та забудови територій; (п. 3 чинного Порядку)	Дефініція відсутня.
Дефініція відсутня.	Громадські слухання - обов'язковий публічний захід, що здійснюється в рамках процедури громадського обговорення проекту містобудівної документації, метою проведення якого є врахування громадських інтересів; (п. 3 чинного Порядку)	Дефініція відсутня.
Норма, присвячена переліку учасників громадських слухань – відсутня.	У громадських слуханнях можуть брати участь: громадськість; уповноважені особи підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, які розташовані на території, щодо якої розробляється така документація; уповноважені посадові особи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, повноваження яких поширюється на територію, щодо якої розробляється містобудівна документація, а	Норма, присвячена переліку учасників громадських слухань – відсутня.

	<p>також на територію, суміжну з територією, щодо якої розробляється така документація;</p> <p>представники замовника розроблення містобудівної документації та розробника містобудівної документації. (п. 4 чинного Порядку)</p>	
<p>Замовники містобудівної документації відповідно до частини третьої статті 21 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" забезпечують:</p> <p>оприлюднення прийнятих рішень щодо розроблення містобудівної документації на місцевому рівні з прогнозованими правовими, економічними наслідками та наслідками для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;</p> <p>оприлюднення проектів містобудівної документації на місцевому рівні, пояснювальної записки, розділу "Охорона навколишнього природного середовища" або звіту про стратегічну екологічну оцінку на своїх офіційних веб-сайтах, а також вільний доступ до такої інформації громадськості;</p> <p>реєстрацію, розгляд і врахування пропозицій громадськості до проектів містобудівної документації на місцевому рівні; (п. 3 Порядку, що був чинний до 21.10.2022р.)</p>	<p>Інформація про проведення громадських слухань (час і місце проведення, вимоги до учасників громадських слухань згідно з цим Порядком) оприлюднюється одночасно із оприлюдненням проекту містобудівної документації на місцевому рівні (в одному інформаційному повідомленні), а також додатково в окремому інформаційному повідомленні на офіційному веб-сайті замовника розроблення містобудівної документації за п'ять робочих днів до визначеної дати проведення громадських слухань. (абз.2 п. 7 чинного Порядку)</p> <p>Замовник розроблення містобудівної документації зобов'язаний забезпечити реєстрацію пропозицій (зауважень) учасників громадських слухань із дотриманням регламенту та фіксуванням у протоколі громадських слухань інформації про відсутність пропозицій (зауважень) учасників громадських слухань. (абз.4 п. 9 чинного Порядку)</p> <p>Фінансування заходів із розгляду пропозицій (зауважень) громадськості здійснюється за рахунок замовника розроблення</p>	<p>Відповідно до ч. 3 ст. 21 Закону, замовники містобудівної документації зобов'язані забезпечити:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) оприлюднення прийнятих рішень щодо розроблення містобудівної документації на місцевому рівні з прогнозованими правовими, економічними наслідками та наслідками для довкілля, у тому числі для здоров'я населення; 2) оприлюднення проектів містобудівної документації на місцевому рівні, пояснювальної записки, розділу "Охорона навколишнього природного середовища" або звіту про стратегічну екологічну оцінку на своїх офіційних веб-сайтах, а також вільний доступ до такої інформації громадськості; 3) реєстрацію, розгляд та врахування пропозицій громадськості до проектів містобудівної документації на місцевому рівні; 4) проведення громадських слухань щодо проектів містобудівної документації на місцевому рівні; 5) узгодження спірних питань між громадськістю і замовниками містобудівної документації на місцевому рівні через погоджувальну комісію; 6) оприлюднення результатів розгляду пропозицій громадськості до проектів

<p>проведення громадських слухань щодо проектів містобудівної документації на місцевому рівні;</p> <p>оприлюднення результатів розгляду пропозицій громадськості до проектів містобудівної документації на місцевому рівні.</p>	<p>містобудівної документації. (п. 15 чинного Порядку)</p> <p>Організатором проведення громадських слухань є замовник розроблення містобудівної документації. (п. 15 чинного Порядку)</p>	<p>містобудівної документації на місцевому рівні.</p>
<p>Подібних норм не міститься.</p>	<p>Під час реєстрації учасників громадських слухань та пропозицій (зауважень) громадськості організатором проведення громадських слухань забезпечується ідентифікація фізичних осіб, представників юридичних осіб.</p> <p>Пропозиції (зауваження) фізичних та юридичних осіб, які не подали підтвердних документів для забезпечення їх ідентифікації, не розглядаються. (абз. 2, 3 п. 5 чинного Порядку)</p>	<p>Подібних норм не міститься.</p>
<p>Не містить регулювання проведення громадських слухань щодо проекту комплексного плану</p>	<p>Містить регулювання проведення громадських слухань щодо проекту комплексного плану. (Зокрема, пункти 6 та 8 чинного Порядку)</p>	<p>Не містить окремого регулювання проведення громадських слухань щодо проекту комплексного плану</p>
<p>Замовники містобудівної документації оприлюднюють у двотижневий строк прийняті рішення щодо розроблення проектів містобудівної документації шляхом опублікування таких рішень у засобах масової інформації, що поширюються на відповідній території, а також розміщення на офіційному веб-сайті замовника містобудівної документації. (п. 4 Порядку, що був чинний до 21.10.2022р.)</p>	<p>Норма про обов'язок, строки та джерела опублікування рішення щодо розроблення проектів містобудівної документації - відсутня.</p>	<p>Оприлюднення прийнятих рішень щодо розроблення містобудівної документації на місцевому рівні, проектів містобудівної документації на місцевому рівні є підставою для подання пропозицій громадськості замовнику містобудівної документації. (ч. 4 ст. 21 Закону)</p>
<p>Громадські слухання проводяться у строк, визначений для проведення процедури громадського обговорення, але не раніше 10 днів з дати оприлюднення проекту містобудівної документації на місцевому рівні.</p> <p>Абз.2 – відсутній. (п. 7 Порядку, що був чинний до 21.10.2022р.)</p>	<p>Громадські слухання проводяться у строк, визначений для проведення процедури громадського обговорення, але не раніше 10 днів з дати оприлюднення проекту містобудівної документації на місцевому рівні.</p>	<p>Громадські слухання щодо проектів містобудівної документації на місцевому рівні проводяться у строк, визначений для проведення процедури громадського обговорення, але не раніше 10 днів з дня оприлюднення проекту містобудівної документації на</p>

	<p>Інформація про проведення громадських слухань (час і місце проведення, вимоги до учасників громадських слухань згідно з цим Порядком) оприлюднюється одночасно із оприлюдненням проекту містобудівної документації на місцевому рівні (в одному інформаційному повідомленні), а також додатково в окремому інформаційному повідомленні на офіційному веб-сайті замовника розроблення містобудівної документації за п'ять робочих днів до визначеної дати проведення громадських слухань. (п. 7 Порядку)</p>	<p>місцевому рівні. (ч. 6 ст. 21 Закону)</p>
<p>Повідомлення про початок процедури розгляду та врахування пропозицій громадськості у проекті містобудівної документації має містити:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) інформацію про мету, склад та зміст містобудівної документації, викладену у скороченій та доступній для широкої громадськості формі; 2) основні техніко-економічні показники, зокрема графічні матеріали, що відображають зміст містобудівної документації; 3) відомості про замовника та розробника проектів містобудівної документації та підстави для їх розроблення; 4) інформацію про місце і строки ознайомлення з проектом містобудівної документації, пояснювальною запискою, розділом "Охорона навколишнього природного середовища", який розробляється у складі проекту містобудівної документації та одночасно є звітом про стратегічну екологічну оцінку; 5) інформацію про посадову особу замовника містобудівної документації, відповідальну за забезпечення організації розгляду пропозицій, та адресу, за якою можуть надсилатися пропозиції (зауваження); 6) відомості про строк подання і строк завершення розгляду пропозицій; 	<p>Інформаційне повідомлення про проведення громадських слухань повинно містити такі відомості:</p> <p>рішення сільської, селищної, міської ради про розроблення проекту містобудівної документації на місцевому рівні;</p> <p>завдання на розроблення містобудівної документації на місцевому рівні;</p> <p>відомості про замовника та розробника проекту містобудівної документації на місцевому рівні та підстави для його розроблення;</p> <p>інформацію про дату, час і місце проведення громадських слухань та умови участі в них;</p> <p>інформацію про час і місце, де у вільному доступі протягом п'яти календарних днів до дати проведення громадських слухань (у тому числі у вихідні дні та в неробочий час) можна ознайомитися з матеріалами проекту містобудівної документації на місцевому рівні на паперових чи інших твердих (матеріальних) носіях;</p> <p>інформацію про посадову особу замовника розроблення містобудівної документації, відповідальну за забезпечення</p>	<p>Міститься посилання на рішення КМУ: «Склад, зміст, порядок розроблення, проведення громадського обговорення, погодження, внесення змін до програми комплексного відновлення області визначаються Кабінетом Міністрів України». (ч.7 ст. 15¹ Закону)</p>

<p>6-1) інформацію про дату, час і місце проведення громадських слухань; 7) інформацію стосовно запланованих інформаційних заходів (презентація, прилюдне експонування, телевізійні програми, публічні конференції тощо). (п. 5 Порядку, що був чинний до 21.10.2022р.)</p>	<p>організації розгляду пропозицій (зауважень), та адресу, за якою можуть надсилатися пропозиції (зауваження);</p> <p>матеріали щодо проекту містобудівної документації на місцевому рівні в повному обсязі відповідно до визначеного в установленому законом порядку складу та змісту, крім інформації, яка відповідно до закону становить державну таємницю або належить до інформації з обмеженим доступом. (п. 8 Порядку)</p>	
<p>Громадські слухання проводяться під головуванням уповноваженого представника замовника містобудівної документації, який:</p> <p>забезпечує реєстрацію їх учасників;</p> <p>оголошує порядок денний;</p> <p>інформує учасників про порядок ведення протоколу, подання пропозицій (зауважень) у письмовій та/або усній формі, зміст пропозицій (зауважень), що надійшли, та процедуру їх врахування;</p> <p>забезпечує ведення обговорення, подання пропозицій (зауважень) громадськості з дотриманням регламенту;</p> <p>забезпечує аудіо- та/або відеофіксацію перебігу громадських слухань;</p> <p>готує протокол громадських слухань.</p> <p>Громадські слухання розпочинаються з доповіді розробника та/або замовника про розроблений проект містобудівної документації.</p> <p>Перебіг громадських слухань та подані пропозиції (зауваження)</p>	<p>Громадські слухання проводяться під головуванням уповноваженого представника замовника розроблення містобудівної документації, який:</p> <p>проводить реєстрацію учасників громадських слухань;</p> <p>оголошує порядок денний;</p> <p>інформує учасників про порядок ведення протоколу, подання пропозицій (зауважень) у письмовій та/або усній формі, зміст пропозицій (зауважень), що надійшли, та процедуру їх врахування;</p> <p>забезпечує ведення обговорення, подання пропозицій (зауважень) громадськості із дотриманням регламенту;</p> <p>забезпечує аудіо- та/або відеофіксацію перебігу громадських слухань;</p> <p>готує протокол громадських слухань.</p> <p>Громадські слухання розпочинаються з доповіді розробника та/або замовника розроблення містобудівної документації про розроблений проект містобудівної документації.</p>	<p>Міститься посилання на рішення КМУ: «Склад, зміст, порядок розроблення, проведення громадського обговорення, погодження, внесення змін до програми комплексного відновлення області визначаються Кабінетом Міністрів України». (ч.7 ст. 15¹ Закону)</p>

<p>оформляються протоколом, який підписується головуючим. Файл аудіо- та/або відеофіксації перебігу громадських слухань додається до протоколу.</p> <p>Відсутність пропозицій і зауважень громадськості фіксується у протоколі громадських слухань. (п. 8 Порядку, що був чинний до 21.10.2022р.)</p>	<p>Перебіг громадських слухань та подані пропозиції (зауваження) оформляються протоколом, який підписується головуючим. Файл аудіо- та/або відеофіксації перебігу громадських слухань додається до протоколу.</p> <p>Замовник розроблення містобудівної документації зобов'язаний забезпечити реєстрацію пропозицій (зауважень) учасників громадських слухань із дотриманням регламенту та фіксуванням у протоколі громадських слухань інформації про відсутність пропозицій (зауважень) учасників громадських слухань. (п. 9 Порядку)</p>	
<p>Пропозиції (зауваження) можуть подаватися в письмовій та/або усній формі під час громадських слухань із внесенням їх до протоколу громадських слухань. Письмові пропозиції подаються під час громадського обговорення протягом строків, визначених пунктом 6-1 цього Порядку. Письмові пропозиції подаються фізичними особами із зазначенням прізвища, імені та по батькові, місця проживання, із особистим підписом. Юридичні особи подають пропозиції із зазначенням найменування та місцезнаходження юридичної особи. Анонімні пропозиції не розглядаються. (п. 9 Порядку, що був чинний до 21.10.2022р.)</p>	<p>На початку громадських слухань шляхом голосування затверджуються порядок денний та регламент проведення громадських слухань.</p> <p>Кожен учасник громадських слухань має право подати пропозиції (зауваження), поставити запитання усно чи письмово. (п. 10 Порядку)</p>	<p>Міститься посилання на рішення КМУ: «Склад, зміст, порядок розроблення, проведення громадського обговорення, погодження, внесення змін до програми комплексного відновлення області визначаються Кабінетом Міністрів України». (ч.7 ст. 15¹ Закону)</p>
<p>Пропозиції громадськості реєструються та розглядаються замовником містобудівної документації у місячний строк з дня їх надходження. (п.11 Порядку, що був чинний до 21.10.2022р.)</p>	<p>Подібна норма відсутня.</p>	<p>Подібна норма відсутня.</p>
<p>У разі наявності пропозицій громадськості, рішення про</p>	<p>У разі коли замовник розроблення містобудівної документації не</p>	<p>Для розгляду спірних питань, що виникають у процесі</p>

<p>врахування яких розробник і замовник не можуть прийняти самостійно або мають місце спірні питання, особи, які забезпечують роботу з розгляду пропозицій громадськості, повідомляють про це відповідному органу місцевого самоврядування для прийняття останнім рішення щодо утворення погоджувальної комісії (далі - комісія).</p> <p>Комісія утворюється за рішенням замовника містобудівної документації у тижневий строк після закінчення строку подання пропозицій громадськості.</p> <p>Склад комісії встановлює замовник містобудівної документації у кількості не менш як 25 та не більш як 55 осіб. (п.11 Порядку, що був чинний до 21.10.2022р.)</p>	<p>може прийняти рішення про врахування відповідної пропозиції (зауваження) безпосередньо під час проведення громадських слухань, така пропозиція (зауваження) розглядається на погоджувальній комісії у визначеному порядку.</p> <p>Під час громадських слухань незалежно від наявності чи відсутності пропозицій (зауважень) громадськості голосуванням учасників громадських слухань (половина голосів зареєстрованих учасників громадських слухань із правом голосу плюс один голос) обираються представники громадськості, які увійдуть до складу погоджувальної комісії в разі її утворення за результатами громадських обговорень, про що зазначається у протоколі громадських слухань. (п. 10 Порядку)</p>	<p>громадського обговорення, може утворюватися погоджувальна комісія.</p> <p>До складу погоджувальної комісії входять:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) посадові особи замовника містобудівної документації; 2) представники органу земельних ресурсів, природоохоронного і санітарно-епідеміологічного органу, органу містобудування та архітектури, охорони культурної спадщини та інших органів; 3) представники професійних об'єднань та спілок, архітектори, науковці; 4) уповноважені представники громадськості, які обираються під час громадських слухань. Кількість представників громадськості має становити не менш як 50 відсотків і не більш як 70 відсотків загальної чисельності комісії. <p>Головою погоджувальної комісії є посадова особа замовника містобудівної документації. (ч.7 ст. 21 Закону)</p>
<p>За результатами розгляду пропозицій заявнику надається відповідь про їх врахування або обґрунтована відмова. (п.11 Порядку, що був чинний до 21.10.2022р.)</p>	<p>Подібна норма відсутня.</p>	<p>Подібна норма відсутня.</p>
<p>У пунктах 12-16 визначає склад і умови функціонування, прийняття рішень Комісією.</p>	<p>Не визначає склад і умови функціонування, прийняття рішень Комісією.</p>	<p>Визначає склад і умови функціонування, прийняття рішень Комісією. (ч.7 ст. 21 Закону)</p>
<p>Оприлюднення результатів розгляду пропозицій громадськості до проектів містобудівної документації здійснюється у двотижневий строк з дня їх прийняття шляхом опублікування в засобах масової інформації, що поширюються на відповідній території, а також розміщення затвердженої містобудівної</p>	<p>Подібна норма відсутня.</p>	<p>Оприлюднення результатів розгляду пропозицій громадськості до проектів містобудівної документації на місцевому рівні здійснюється у двотижневий строк з дня їх прийняття шляхом опублікування в засобах масової інформації, що поширюються на відповідній території, а також</p>

документації на офіційних веб-сайтах замовників містобудівної документації. (п. 16 Порядку, що був чинний до 21.10.2022р.)		розміщення таких рішень на офіційних веб-сайтах замовників містобудівної документації. (ч.8 ст. 21 Закону)
Подібних положень не міститься	Містить вимоги до протоколу громадських слухань. (п. 11 Порядку)	Рішення погоджувальної комісії оформлюється протоколом. (ч.7 ст. 21 Закону) Вимог безпосередньо до протоколу не міститься.
Перебіг громадських слухань та подані пропозиції (зауваження) оформляються протоколом, який підписується головуючим. Файл аудіо-та/або відеофіксації перебігу громадських слухань додається до протоколу. (п. 8 Порядку, що був чинний до 21.10.2022р.)	Перебіг громадських слухань фіксується замовником розроблення містобудівної документації за допомогою засобів аудіовізуального запису. Кожен учасник громадських слухань має право робити аудіо-, відеозапис або веб-трансляцію громадських слухань. Засоби масової інформації мають право вести пряму відео- чи радіотрансляцію, робити аудіо- чи відеозапис. (п. 12 Порядку)	Міститься посилання на рішення КМУ: «Склад, зміст, порядок розроблення, проведення громадського обговорення, погодження, внесення змін до програми комплексного відновлення області визначаються Кабінетом Міністрів України». (ч.7 ст. 15 ¹ Закону)
Не містить подібного регулювання.	Передбачає підстави і порядок визнання громадських слухань такими, що не відбулись. (п. 17,19 Порядку)	Не містить подібного регулювання.
Не містить подібного регулювання.	Містить підстави і порядок перенесення громадських слухань. (п. 18 Порядку)	Не містить подібного регулювання.
Не містить подібного регулювання.	Передбачає норми, стосовно воєнного стану. (п. 20 Порядку)	Не містить подібного регулювання.
Фінансування заходів щодо розгляду пропозицій громадськості здійснюється за рахунок замовників містобудівної документації. (п. 18 Порядку, що був чинний до 21.10.2022р.)	Фінансування заходів із розгляду пропозицій (зауважень) громадськості здійснюється за рахунок замовника розроблення містобудівної документації. (п. 15 Порядку)	Фінансування заходів щодо врахування громадських інтересів здійснюється за рахунок замовників містобудівної документації. (ч. 9 ст. 21 Закону)
Не містить подібної норми.	Громадські слухання можуть бути визнані такими, що не відбулися, у судовому порядку. (п. 17 Порядку)	Не містить подібного регулювання.

У відповідності до даних, наведених у таблиці, нова редакція Порядку містить ряд позитивних та уточнюючих змін, відносно із попереднім текстом Порядку. Також, нині чинний Порядок містить і дискусійні положення. Зокрема, у порівнянні із попередньою редакцією, текст Порядку містить вимогу, відповідно до якої представник замовника містобудівної документації здійснює перевірку документів учасників під час слухання та

не реєструє пропозиції від представників громадськості, що не надали підтвердних документів для їх ідентифікації. При цьому, порядок не містить визначення чи переліку документів, які можуть вважатися «підтвердними». Неможливо із тексту Порядку встановити і які факти мають підтвердити, ідентифікувати присутніх учасників громадських слухань: дані про особу, про її власність чи про зайнятість на тому чи іншому підприємстві, а чи декілька із наведених. Також, у п. 10 Порядку встановлено, що кожен учасник засідання громадських слухань має право подати пропозиції, висловити зауваження, поставити запитання усно чи письмово, але представники громадськості, що увійдуть до складу погоджувальної комісії, обираються половиною голосів зареєстрованих учасників громадських слухань із правом голосу плюс один голос. При цьому Порядок не містить ані визначення «учасника з правом голосу», ані критеріїв того, хто може бути ним наділений. Це дає можливість замовнику на власний розсуд формувати коло таких осіб та впливати на склад погоджувальної комісії і результат громадського слухання. У попередній редакції про таке поняття як «учасник з правом голосу» не йшлося.

Системний аналіз відповідності Порядку приписам ст. 21 ЗУ «Про регулювання містобудівної діяльності» демонструє, що положення Порядку узгоджуються або принаймні прямо не суперечать нормам даного закону. В більшості випадків, Порядок містить або ідентичні норми, що містяться також і у ЗУ «Про регулювання містобудівної діяльності», або доповнює, деталізує текст даного закону.

Одним із найбільш резонансних питань, пов'язаних із прийняттям постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 р. № 555» від 21 жовтня 2022 р. № 1196 було звуження терміну громадськості. У прийнятому Порядку, термін «громадськість» визначається через посилання на його розуміння у Законі України «Про стратегічну екологічну оцінку» (абз. 3 п. 3 Порядку). Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», громадськість - одна чи більше фізичних або юридичних осіб, їх об'єднання, організації або групи, зареєстровані на території, на яку поширюється дія документа стратегічного планування.

Визначення терміну «громадськість», використане у Законі України «Про стратегічну екологічну оцінку» є вузьким, ніж визначене, наприклад, Законом України «Про оцінку впливу на довкілля», Конвенцією про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля, Протоколом про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті. У згаданих актах під громадськістю розуміється одна чи більше фізичних або юридичних осіб, їх об'єднання, організації або групи без прив'язки до реєстрації на території, на яку поширюється дія документа стратегічного планування.

Відповідно до цілком правильної позиції Міністерства екології та природних ресурсів України (тепер – Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України), висловленої у Наказі «Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування» від 10 серпня 2018 року N 296, на підставі положень Закону України «Про міжнародні договори України» (частини 2 статті 19), термін "громадськість" має використовуватися відповідно до статті 2 Протоколу про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті, ратифікованого Законом N 562-VIII від 01 липня 2015 р., тобто без вимоги мати реєстрацію на території, на яку поширюється дія містобудівної документації місцевого рівня.

У відповідності до викладеного, громадянське суспільство має обстоювати використання терміну «громадськість» у правильному, визначеному міжнародними

договорами розумінні, що є ширшим і охоплює більшу кількість осіб, та своє право на участь і в громадських слуханнях щодо проектів містобудівної документації на місцевому рівні, і в подачі письмових коментарів на зауважень.

Висновки. Порядок проведення громадських слухань щодо проектів містобудівної документації на місцевому рівні, затверджений постановою Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 25 травня 2011 р. № 555» від 21 жовтня 2022 р. № 1196 містить як позитивні зміни, так і певні вади. Попри наявність вад та недоліків, громадськості не слід боятися обмежень своїх прав на участь під час обговорення містобудівної документації на місцевому рівні, що встановлюються цим порядком. Варто врахувати і обов'язковість ст. 21 «Про регулювання містобудівної діяльності», а також і те, що така містобудівна документація підпадає під процедуру СЕО, тому до неї будуть застосовуватися і відповідні норми Закону «Про стратегічну екологічну оцінку», Протоколу про СЕО.

Відео нещодавнього вебінару ЕПЛ про процедуру СЕО містобудівної документації можна переглянути тут: <https://www.youtube.com/watch?v=DbAxqAs35W8>